

CKP – DUMA POWIATU

Najnowocześniejsze w Polsce Centrum Kształcenia Praktycznego oficjalnie otwarto w Swarzędzu. Uczniowie kształcą się tutaj w 30 zawodach, korzystają z supernowoczesnych, specjalistycznych pracowni.

Realizacja inwestycji polegała na dobudowie do istniejącego budynku szkoły kolejnego, na planie litery „L”, dwu- i trzykondygnacyjnego, częściowo podpiwniczonego. W nowych pomieszczeniach zainstalowano najnowocześniejszy sprzęt edukacyjny przeznaczony do kształcenia zawodowego młodzieży. – Dziś pokazujemy całemu światu, na jakim poziomie mamy edukację w powiecie poznańskim – powiedział Jan Grabkowski, starosta poznański, podczas otwarcia najnowocześniejszego w kraju Centrum Kształcenia Praktycznego, które funkcjonuje przy Zespole Szkół nr 1 w Swarzędzu. Koszt budowy Centrum wyniósł 34 mln zł, z czego 18 mln powiat otrzymał z Unii Europejskiej jako dofinansowanie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania za pośrednictwem Stowarzyszenia Metropolia Poznań. W obiekcie mieści się 18 specjalistycznych pracowni, w których młodzież będzie się kształcić w 30 zawodach. – Warunki, jakie dajemy naszym uczniom, zarówno do nauki zawodu, jak i zdobywania wykształcenia ogólnego, sprawiają, że o jedno miejsce w szkole branżowej ubiega się nawet pięciu uczniów, a w technikum trzech – mówi Jan Grabkowski. W obiekcie funkcjonuje 18 supernowoczesnych, specjalistycznych pracowni do nauki zawodu, stacja obsługi diagnostycznej z garażem oraz część hotelowo-gastronomiczna także służąca nauce zawodu. Na parterze z kolei urządzona jest recepcja hotelowa z zapleczem gastronomicznym i pokojami hotelowymi. W supernowoczesnym Centrum zajęcia będą odbywać się nawet na dachu budynku, gdzie zamontowano najnowocześniejsze panele słoneczne i fotowoltaiczne.

FOT. ARCHIWUM STOROSTWA POWIATOWEGO W POZNAŃU

Wstęgę przecięła m.in. Małgorzata Kidawa-Błońska, wicemarszałek Sejmu obecnej kadencji

– Centrum jest doskonałym przykładem na współpracę pomiędzy samorządami a także dużymi firmami, dzięki czemu możliwe jest prowadzenie klas patronackich. Pozostałe samorządy mogą pozazdrościć powiatowi poznańskiemu takiej placówki – podkreślała Małgorzata Kidawa-Błońska, wicemarszałek Sejmu, która wzięła udział we wtorkowym otwarciu. Cały budynek nowego CKP jest przystosowany dla niepełnosprawnych. Centrum kształci specjalistów z wielu dziedzin. – Będzie można się tu kształcić w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, technik mechatronik, monter mechatronik, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, kucharz,

technik mechanik, elektryk – wymienia Przemysław Jankiewicz, dyrektor ZS nr 1 w Swarzędzu. – Niektóre pracownie mają tak nowoczesny sprzęt, że właściciele firm będą mogli nam go pozazdrościć. Centrum będzie też kształcić w specjalnościach IT. Otwarcie CKP było uroczystością o międzynarodowej randze. Na zaproszenie sta-

rosty poznańskiego w Swarzędzu pojawili się: Mirosława Smirnova – przewodnicząca kijowsko-światoszyńskiej administracji państwowej, Cora-Jeanette Hermenau – pierwszy zastępca prezydenta Regionu Hanower oraz dyrektorzy szkół partnerskich z Niemiec i Petersburga.

Paweł Napieralski

Jan Grabkowski, starosta poznański, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań:

– Jako powiat nie szcędzimy na edukację, bo to jest nasza przyszłość. W tym roku na kształcenie wydaliśmy z naszego budżetu 60 mln zł. Chcemy kształcić i kształcimy obywateli świata.

KRÓTKO

■ **Wyróżnienie dla Tarnowa Podgórnego.** Gmina Tarnowo Podgórne zajęła II miejsce (na 1500 gmin wiejskich) w rankingu Sukces Kadencji 2014–2018. Zestawienie przygotowało pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”. Nagrodę odebrał wójt Tadeusz Czajka podczas Gali Inwestorów Samorządowych, odbywającej się w ramach Samorządowego Forum Kapitału i Finansów w Katowicach. Ranking Sukces Kadencji 2014–2018 definiuje sukces, który samorząd osiągnął w trakcie kończącej się kadencji w wymiarze finansowym, ekonomicznym, infrastrukturalnym i społecznym.

■ **Pierwsze mieszkania chronione powstają w powiecie poznańskim.** Jan Grabkowski, starosta poznański, podpisał umowę na dofinansowanie unijne, dzięki któremu na terenie Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach (gmina Dopiewo) zostaną uruchomione mieszkania chronione. Projekt adresowany jest do osób doświadczonych przez los, chorobę, samotność. W bezpiecznym i funkcjonalnym otoczeniu lokatorzy domów będą uczyć się zasad współpracy czy ćwiczyć wykonywanie podstawowych obowiązków domowych, w tym na przykład planowania budżetu. Towarzyszyć im będą psychologowie, pracownicy socjalni, terapeuci lub inni specjaliści, zależnie od indywidualnych potrzeb. Mieszkańcy skorzystają także z terapii zajęciowej i oferty rehabilitacyjnej w DPS w Lisówkach. Przystosowanie budynków kosztować będzie ok. 2,3 mln zł, z czego powiat poznański dołoży ponad 350 tys. zł. Każdy dom będzie przystosowany dla minimum 5 osób z niepełnosprawnościami oraz jednego opiekuna.

■ **Ogólnopolski sukces biblioteki.** Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Antoniego Małeckiego w Obornikach została wyróżniona w ogólnopolskim konkursie IDOL i zdobyła pierwsze miejsce w kategorii placówka kultury. Konkurs organizowany był przez Fundację Szansa dla Niewidomych i miał na celu promocję pozytywnych działań względem osób z dysfunkcjami wzroku. Biblioteka od 2009 roku, dzięki współpracy z Biblioteką Centralną Polskiego Związku Niewidomych w Warszawie, prowadzi dział książki mówionej. Dzięki temu osoby niewidome, z innymi niepełnosprawnościami oraz seniorzy mogą regularnie obcować z literaturą. oprac. pn

Wielkopole w samolocie PKM – projekt nagrodzony

Rozmowa z Mariuszem Wiatrowskim, prezesem zarządu Portu Lotniczego Poznań-Ławica sp. z o.o.

Paweł Napieralski: Czy możemy powiedzieć, z jakiej części Wielkopolski najwięcej osób lata samolotami z Ławicy? Mam na myśli gminę i powiat.

Mariusz Wiatrowski: Jako port lotniczy nie prowadzimy takich statystyk, a jedynie możemy mówić o sile ciężenia geograficznego w makroregionie i tutaj pasażerowie korzystający z lotniska w Poznaniu pochodzą przed wszystkim, oprócz Wielkopolski, z województw lubuskiego, kujawsko-pomorskiego, zachodniopomorskiego, a także dolnośląskiego.

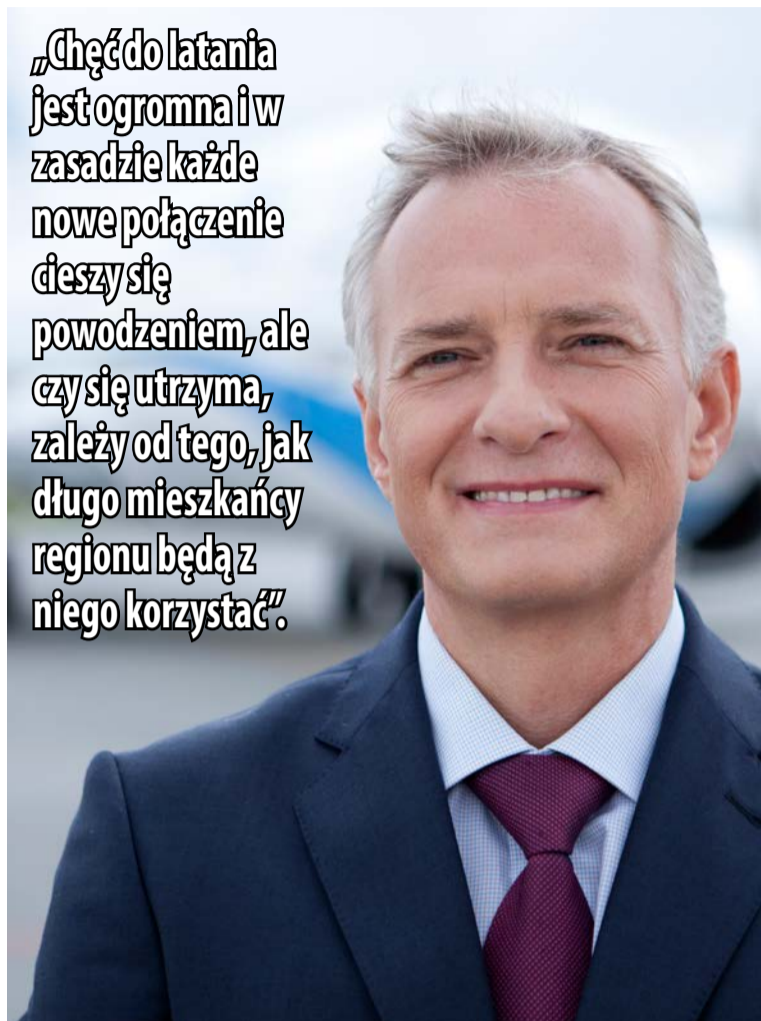
Wyniki Ławicy są bardzo dobre. Jakie plany ma zarząd spółki na najbliższe lata?

Rok 2017 zamknęliśmy liczbą 1 852 652 obsłużonych pasażerów, a to oznacza nie tylko wzrost w stosunku do roku poprzedniego, ale także znaczne przekroczenie zakładanej liczby. Jest to wynik przez nas zapowiadany, choć nie wszyscy wierzyli w jego osiągnięcie. W roku 2018 planujemy znacznie przekroczyć wynik 2 mln obsłużonych pasażerów. Oddane przez linie lotnicze nowe połączenia pokazały dobitnie, że jest to możliwe. 15 nowych kierunków w ofercie portu, to najwięcej w ostatnich latach. W segmencie przewozów czarterowych nadal umacniamy bardzo silną, drugą pozycję ośrodka regionalnego w Polsce. Rok 2017 przyniósł nam bardzo dobry, dwucyfrowy, blisko 20%, wynik dynamiki własnie w segmencie czarterowym. Zdecydowanie poprawiliśmy connectivity, czyli zapewnienie dostępu do kluczowych miejsc jak najkrótszym czasie. Budowaliśmy je zarówno z liniami tradycyjnymi, jak i z niskokosztowymi. I to zamierzamy także kontynuować w najbliższych latach. **Kiedy z Ławicy polecimy do np. Brukseli, Madrytu i Lizbony?**

Do Madrytu lataliśmy i będziemy z pewnością latać, w miarę jak linie lotnicze będą aktualizować swoje sezonowe rozkłady. I tu warto wspomnieć, iż jak i inne porty regionalne, tak i Poznań podlega sezonowym zmianom, na które zgodnie z zasadami wolnego rynku władze lotniska nie mają wpływu. Cały czas rozmawiamy o rozwoju siatki połączeń także do Brukseli oraz Lizbony, gdyż te kierunki od dawna pojawiają się na liście oczekiwanych przez pasażerów naszego regionu. Musimy jednak pamiętać, iż za uruchamianie czy likwidowanie, względnie zawieszanie połączeń odpowiada przewoźnik i tylko on podejmuje takie ostateczne decyzje. My możemy zachęcać i przedstawiać możliwości w postaci danych statystycznych i potencjału rynku.

Jakie warunki muszą być spełnione, aby podjęto starania dotyczące uruchomienia nowego połączenia, czy wystarczy tylko sondaż zainteresowania danym kierunkiem?

„Chęć do latania jest ogromna i w zasadzie każde nowe połączenie cieszy się powodzeniem, ale czy się utrzyma, zależy od tego, jak długo mieszkańcy regionu będą z niego korzystać”.

FOT. ARCHIWUM PORTU LOTNICZEGO ŁAWICA

To jest wynik wielu czynników, które są poddawane analizom marketingowym, sprzedażowym w siedzibach linii lotniczych. Analitycy dokonują przeglądu danych, by potem zarząd przewoźnika mógł podjąć ostateczną decyzję. Są to dane demograficzne, dane ruchu turystycznego wraz z zapleczem hotelowym, dane potencjału biznesowego, system komunikacji w mieście oraz regionie, położenie lotniska w ramach miasta i regionu, atrakcje regionu, kalendarz imprez kulturalno-sportowych, a nawet różne analizy z firm konsultingowych czy badawczych przedstawiających oceny danego regionu w opiniach obcokrajowców. To stanowi o całym potencjale danego kierunku i w zderzeniu z polityką cenową danej linii lotniczej pozwala podjąć decyzję o uruchomieniu połączenia.

Dokąd najczęściej latają mieszkańcy Wielkopolski, które miejsca są najpopularniejsze?

Połączenia, co do zasady, dzielimy na regularne i czarterowe. W tych pierwszych od lat króluje Wielka Brytania, ale w momencie udostępnienia naszym pasażerom bogatej oferty połączeń widzimy, że chęć do latania jest ogromna i w zasadzie każde nowe połączenie cieszy się powodzeniem, ale czy się utrzyma, zależy od tego, jak długo mieszkańcy regionu będą z niego korzystać. Tutaj widać też fale zainteresowania. Na przykład uruchomienie połączeń do Izraela spowodowało

udrożnienie tej destynacji, a do Kijowa – w kierunku wschodnim. Średnio jeden kierunek realizuje u nas około 3 tys. pasażerów miesięcznie. Chętnie latały do Skandynawii, Hiszpanii. Czartery to domena okresu wakacyjnego, a tym samym rozkładu wiosna-lato. Chętnie z Poznania latały do Turcji, Bułgarii oraz Grecji. Są także bardziej egzotyczne kierunki, jak chociażby Dominikana realizowana bezpośrednio z Poznania, gdzie często brakuje miejsc w samolocie. Mamy nadzieję, że powrót w roku 2019 Rzymu także będzie sukcesem.

Osoby korzystające z lotniska narzekają na wysokie koszty parkingowe. Dlaczego parkingi przy lotnisku są tak drogie? To oczywiście mit. Od lat utarta opinia o tym, że parkingi przy lotnisku są bardzo drogie. Wiele takich obiektów powstało dookoła lotniska i nie należą one do niego. Tam ceny mogą być różne, co wpływa na taką ocenę. Popularność naszego lotniska stale wzrasta i często możemy mieć wyczerpane nasze zasoby parkingowe. Jednak przed sezonem 2018 otworzyliśmy zupełnie nowy obszar parkingu długookresowego i tu z pewnością miejsc nie zabraknie. Tak to przynajmniej oceniamy. Na chwilę obecną, między innymi, postój na parkingu długookresowym w okresie do 8 dni to 89 zł, a na krótkoterminowym 8 zł za godzinę. Natomiast w strefie Kiss & Fly pobyt do 10 minut jest darmowy.

rozmawiał Paweł Napieralski

Stowarzyszenie Metropolia Poznań i Samorząd Województwa Wielkopolskiego otrzymały główną nagrodę w kategorii idea w III edycji konkursu „Nagroda imienia Jerzego Reguńskiego”. Kapituła konkursu doceniła Stowarzyszenie i Samorząd Województwa za projekt Poznańska Kolej Metropolitalna.

Nagrodę im. Jerzego Reguńskiego przyznaje się za wybitne osiągnięcia w kreowaniu ładu przestrzennego i rozwoju samorządności terytorialnej w czterech kategoriach: idei, realizacji dzieła, wiedzy i upowszechniania, aktywności obywatelskiej.

W trakcie wydarzenia, uznawanego za najważniejsze wydarzenie samorządowe w roku, oprócz nagrody im. Jerzego Reguńskiego wręczono też Europejski Znak Jakości Zarządzania w Samorządzie Terytorialnym (ELOGE) oraz przedstawiono aktualny Ranking Samorządowców Rzeczypospolitej. Przyznano też nagrodę „Fundament Rzeczypospolitej” im. Michała Kuleszy. Uroczystość odbyła się 8 października w Auditorium Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie. Stowarzyszenie Metropolia Poznań reprezentowali prezes zarządu Jacek Jaśkowiak oraz wiceprezes Jan Grabkowski. W uroczystości wziął również udział Wojciech Jankowiak, wicemarszałek województwa wielkopolskiego.

Przypomnijmy, Poznańska Kolej Metropolitalna (PKM) jest wspólnym przedsięwzięciem marszałka województwa wielkopolskiego, Stowarzyszenia Metropolia Poznań, miasta Poznań, powiatu poznańskiego oraz gmin i powiatów położonych wzdłuż linii kolejowych Poznańskiego Węzła Kolejo-

FOT. ARCHIWUM SMP

Jan Grabkowski, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań, i Wojciech Jankowiak, wicemarszałek województwa wielkopolskiego, tuż po otrzymaniu nagrody

wego. Od 10 czerwca PKM funkcjonuje na liniach do Nowego Tomysła, Wągrowca, Jarocina i Grodziska Wielkopolskiego, natomiast od 9 września na linii do Swarzędza. PKM będzie obejmować swoim zasięgiem obszar w promieniu ok. 50 km od Poznania, wyznaczony przez stacje końcowe PKM na poszczególnych liniach kolejowych: Nowy Tomyśl, Grodzisk Wielkopolski, Kościan, Jarocin, Września, Gniezno, Wągrowiec, Rogoźno i Wronki. Zakończenie wdrażania tego projektu przewidziane jest na 2021 rok. **pn**

Kolejny węzeł gotowy

FOT. KRYSZTIAN MARGAN, SMP

Wygodne parkingi zachęcają do pozostawienia samochodu

W ramach budowy węzła przesiadkowego w Złotnikach powstał parking dla 70 samochodów osobowych oraz wiata rowerowa mogąca pomieścić 30 jednośladów. Ponadto w ramach projektu wybudowano 1,3 km ścieżek pieszo-rowerowych i 1,5 km dróg.

Przy dworcu kolejowym przebiega trasa linii autobusowej, która łączy okolice miejscowości Złotniki z węzłem przesiadkowym. Linia autobusowa obsługiwana jest przez cztery nowo zakupione niskiemisyjne autobusy. Węzeł w Złotnikach uzyska pełną funkcjonalność w chwili włączenia Suchego Lasu do systemu Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM), co nastąpi w 2019 r. Uroczyste otwarcie

węzła przesiadkowego w Złotnikach miało miejsce 12 października br. – To ważne wydarzenie dla gminy Suchy Las. Węzeł będzie dużym udogodnieniem, które pozwoli na sprawniejsze przemieszczanie się jej mieszkańców do Poznania – mówił Grzegorz Wojtera, wójt gminy Suchy Las. Rozwiązanie powinno zachęcić osoby dojeżdżające na co dzień do Poznania, by zamienić samochód na pociąg. Całkowita wartość projektu wyniosła ponad 9,5 mln zł, z czego ponad 7 mln zł to dofinansowanie UE przyznane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania ze środków WRPO na lata 2014–2020. **km**

160 mierników na szkołach Oszczędzamy na gazie

Metropolia Poznań zadba o czyste powietrze, na początek mierząc skalę problemu. 36 z listy 50 miast w Unii Europejskiej z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem znajduje się w Polsce. Stowarzyszenie Metropolia Poznań (SMP) koordynuje akcję rozmieszczania na terenie gmin tworzących Stowarzyszenie mierników jakości powietrza. Motywacją do podjęcia pilnych działań w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza były wywołujące duży niepokój wyniki monitoringu powietrza prowadzonego w okresie zimowym ubiegłego roku na terenie metropolii. – Realizacja projektu na pewno wpłynie na zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru metropolii Poznań, co w konsekwencji przełoży się na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – mówi prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak, prezes zarządu SMP.

FOT. PIXABAY

Za stan czystości powietrza odpowiadamy my sami

Stowarzyszenie ogłosiło przetarg na przygotowanie i przeprowadzenie wśród mieszkańców Metropolii Poznań kampanii edukacyjno-informacyjnej dotyczącej poprawy jakości powietrza wraz z udostępnieniem zamawiającemu systemu pomiarowego jakości powietrza. Oferty zgłosiły cztery podmioty, z czego najkorzystniejszą przedstawiła firma INEA S.A. Wykonawca dostarczy systemy po-

miarowe dla 160 szkół ulokowanych na terenie metropolii Poznań. System składa się z miernika zanieczyszczenia (zainstalowanego na zewnątrz szkoły), monitora informacyjnego (wewnątrz szkoły) oraz

komputera. Dodatkowo w ramach projektu Stowarzyszenie zorganizuje wspólnie z NASK (Naukowa Akademicka Sieć Komputerowa – Instytut Badawczy) w okresie grzewczym co najmniej po jednym warsztacie edukacyjnym w każdej gminie Stowarzyszenia. Adresatami warsztatów będą uczniowie, rodzice i nauczyciele oraz członkowie społeczności lokalnej, którzy przeciwdziałają zanieczyszczeniu powietrza.

Czas trwania projektu wyniesie trzy lata. Koszty realizacji poniesie Stowarzyszenie Metropolia Poznań. Stowarzyszenie na ten cel przeznaczy 1 mln zł. – Środki, które Stowarzyszenie przeznacza na realizację tego projektu, są znaczne, ale skala problemu jest ogromna. Zanieczyszczone powietrze wywołuje alergie, choroby układu oddechowego, układu krążenia, przyczynia się do rozwoju nowotworów. Celem realizacji tego działania jest uświadomienie mieszkańcom metropolii, że za stan czystości powietrza odpowiedzialność w dużej części ponosimy my sami – mówi starosta poznański Jan Grabkowski, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Metropolia Poznań.

Projekt realizowany przez Stowarzyszenie Metropolia Poznań jest pierwszym tego rodzaju metropolitalnym projektem w kraju. **pn**

Już wiadomo, kto będzie dostarczał gaz w 2019 roku dla związanej w tym roku grupy zakupowej. W postępowaniu przetargowym jako dostawcę wybrano PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. z Warszawy. Koszt dostawy gazu dla całej grupy wyniesie 8 120 542,28 zł brutto. W tym roku grupa zakupowa gazu zawiązała się po raz drugi, pierwsze takie porozumienie wypracowano w ubiegłym roku. Wtedy grupa liczyła 12 podmiotów, a oszczędności dla wszystkich jej uczestników wyniosły w sumie 180 tys. zł. Oprócz korzyści finansowych dla podmiotów tworzących grupę, inne zalety to m.in. stała cena dla całego okresu 12 miesięcy, uporządkowanie kwestii formalnych, niska cena względem wartości na rynku, nieprzekroczenie ceny przewidzianej w przetargu. Na terenie obszaru objętego działalnością Stowarzyszenia

Metropolia Poznań chce udziału w grupie w tym roku zgłosiło 14 podmiotów, w tym 7 jednostek samorządu terytorialnego, reszta to instytucje gminne. O zamiarze utworzenia grupy zakupowej gazu ziemnego poinformowani zostali wszyscy członkowie Stowarzyszenia. Porozumienie dotyczy wspólnego zakupu gazu w 2019 roku.

Podmioty, które tworzą grupę zakupową gazu na 2019 rok: gmina Dopiewo, miasto i gmina Skoki, miasto i gmina Szamotuły, gmina Komorniki, miasto i gmina Kórnik, miasto Luboń, gmina Oborniki, a także Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Szamotułach, Biblioteka Publiczna Gminy Komorniki, Ośrodek Kultury w Luboniu, KOM-LUB sp. z o.o., P.T. TRANSLUB sp. z o.o., LOSIR sp. z o.o., Gminny Ośrodek Kultury w Komornikach. **pn**

Zaginiona wieś

W czasach świetności we wsi Gać znajdowało się co najmniej kilkanaście domostw i kościoł. Na ślady średniowiecznej osady w puszczy Zielonce natrafiono dopiero kilka tygodni temu. Dotychczas na tym terenie odkryto średniowieczny cmentarz i prawie 150 zabytków metalowych, w tym monety.

Poszukiwania średniowiecznej wsi Gać położonej w sercu puszczy Zielonki w Wielkopolsce trwały od kilku lat. Odkrycia udało się dokonać trochę przypadkiem. Od pięciu lat prowadzone są nieopodal badania zaginionej średniowiecznej wsi w Dzwonowie. Okoliczni mieszkańcy wskazywali badaczom, gdzie według lokalnych podań znajdowała się wioska i gdzie istniał kościół, który według legend zapadł się pod ziemię. Mówili też o odnajdywanych na powierzchni ludzkich kościach. Na zdjęciach lotniczych nic jednak nie wskazywało na to, że w tym rejonie znajdowała się dawnej jakaś osada, dopiero w tym roku, kiedy Wielkopolskę nawiedziła potężna susza, na zdjęciach wykonanych z powietrza udało się potwierdzić, że na łące, o której mówili mieszkańcy, znajdują się pozostałości dawnej zabudowy.

Gać była w średniowieczu dość ludną wsią. W 1335 roku ufundowano tutaj drewniany kościół parafialny pw. Świętych Piotra i Pawła, a w skład parafii oprócz Gaci wchodziło także pięć pobliskich miejscowości: Łopuchowo, Łoskoń, Wojnowo, Brzeźno i Włókna – obecnie w granicach Potrzebanowa. Wzmianki o Gaci pojawiały się w źródłach pisanych dość często. Były tam także informacje o tym, że ok. 1550 roku tutejsza parafia została zlikwidowana, natomiast wsie, które wchodziły w skład parafii, zostały dołączone do kościoła w Długiej Goślinie.

Pierwsze wykopy archeologiczne w Gaci przeprowadzono na przełomie lipca i sierpnia, odkryto wówczas 14 grobów szkieletowych datowanych na okres od

FOT. MARCIN KRZEPKOWSKI

Fragment cmentarza przy nieistniejącym kościele pw. Świętych Piotra i Pawła w Gaci

XIV do XVI wieku. Cała powierzchnia dawnej wsi, ok. 1,5 ha, została objęta już badaniami powierzchniowymi z użyciem detektorów metali. Dzięki współpracy z Wielkopolską Grupą Eksploracyjno-Historyczną „Gniazdo” pozyskano prawie 150 zabytków metalowych, w tym 25 monet pochodzących z okresu od XIV do XIX wieku, a także średniowieczne klucze i kłódki. Jednym z ciekawszych znalezisk była także XV-wieczna ostroga. Być może badania archeologiczne na terenie Gaci będą kontynuowane w przyszłym roku, wszystko zależne będzie jednak od funduszy. Przyszłe prace miałyby na celu określenie zasięgu cmentarza oraz odnalezienie relikwii kościoła. Na całej powierzchni planowane jest także przeprowadzenie szczegółowych badań powierzchniowych oraz badań nieinwazyjnych z wykorzystaniem m.in. magnetometru i georadaru.

Marcin Krzepakowski
(autor jest archeologiem, kieruje pracami w Gaci)

Walczymy ze smogiem

W kolejnych numerach „Kuriera Metropolitalnego” przyglądamy się działaniom gmin w zakresie ograniczania zanieczyszczeń powietrza.

Z informacji, jakie do tej pory zebraliśmy, wynika, że na terenie poszczególnych gmin tworzących Stowarzyszenie Metropolia Poznań świadomość konieczności podjęcia działań, których celem jest ochrona powietrza, jest bardzo duża. Dziś prezentujemy inicjatywy realizowane na terenie miasta Puszczykowo i gminy Rokietnica.

Edukacja najważniejsza

W Puszczykowie podejmowanych jest wiele inicjatyw mających na celu edukację mieszkańców i ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

W roku 2017 uruchomiono program dotacyjny dla mieszkańców polegający na dofinansowywaniu likwidacji kotłów węglowych i ich wymiany na ekologiczne źródła ciepła. Tylko w tym roku wpłynęło już ponad 70 wniosków, a wysokość dofinansowania wynosi każdorazowo 5 tys. zł. Urząd informuje mieszkańców także o programach ponadlokalnych i zachęca do korzystania z nich, jak np. z programu „Czyste Powietrze”.

Również w roku 2017 zostały zakupione trzy urządzenia pomiarowe monitorujące zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi PM10 i PM2,5. Mieszkańcy

wyniki odczytów mogą sprawdzać online w czasie rzeczywistym.

W ramach projektu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powstał także zintegrowany węzeł przesiadkowy przy stacji Puszczykówko (drugi powstanie przy stacji Puszczykowo). Pojawiły się nowe miejsca parkingowe dla samochodów i rowerów oraz ustawiono nowe przystanki autobusowe. Uruchomiony został również bezpłatny autobus, którego rozkład jazdy skorelowany jest z rozkładem PKP. Miasto z niecierpliwością oczekuje na uruchomienie połączeń w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, które umożliwią zmianę środka komunikacji wszystkim dojeżdżającym do Poznania i znaczne ograniczenie ruchu samochodowego.

Najważniejsza jest jednak edukacja i świadomość mieszkańców, co udało się osiągnąć poprzez liczne artykuły w prasie lokalnej, a także specjalne dodatki poświęcone wyłącznie problemowi smogu.

Uważaj, co spalasz

Od 2015 roku na terenie gminy Rokietnica funkcjonariusze policji oraz pracownicy urzędu gminy mają możliwość przeprowadzenia kontroli, których celem jest sprawdzenie, czy w domowych kotłach c.o. nie są palone śmieci. Dzięki tym działaniom udaje się zlokalizować nieruchomości, w których rzeczywiście dochodzi do

palenia odpadów. Podczas kontroli równolegle prowadzone są działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

W celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza gmina Rokietnica podejmuje również szereg innych działań, np. wdraża energooszczędne i niskoemisyjne rozwiązania w transporcie publicznym (wymiana taboru). Inne proekologiczne działania to integracja transportu zbiorowego gminy z miastem Poznań, uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych, budowa i przebudowa dróg oraz czyszczenie nawierzchni drogowych metodą na mokro.

W najbliższym czasie gmina Rokietnica wspólnie z metropolią Poznań planuje zainstalowanie czujników zanieczyszczenia powietrza na budynkach szkół w Rokietnicy, Napachaniu i Mrowinie.

Na zmniejszenie zanieczyszczenia na pewno wpłynie też termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. Gmina realizuje projekt pt. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej”. W ramach projektu ocieplone zostaną budynki: świetlica wiejska w Żydowie, Szkoła Podstawowa im. J. Brzechwy w Rokietnicy i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Napachaniu. **oprac. pn**

ZAŁĘK TWÓRCY

Od dzieciństwa pisze dla dzieci

Agata Widzowska od 22 lat jest mieszkanką Swarzędza, przeprowadziła się z Warszawy. Jeszcze wcześniej mieszkała w Przemyslu.

Jest autorką wielu książek dla dzieci i młodzieży. Na pytanie o moment odkrycia u siebie talentu pisarskiego odpowiada: – Myślę, że talent pisarski odkryłam jeszcze w brzuchu mojej mamy, która jest utalentowana literacko. Piszę od momentu, gdy przestałam być analfabeta, czyli od siódmego roku życia.

Pierwszą książkę wydała w 2004 roku, była to książka o Beatlesach dla przedszkolaków pt. *Bitelsiaki*.

Książki Agaty Widzowskiej można znaleźć w lokalnych spisach lektur nieobowiązkowych w Wielkopolsce i na Podkarpaciu. – Nauczyciele ze swarzędzkich szkół docenili *Konia na receptę* – mówi autorka. Zapytana o to, dlaczego adresuje swoje książki dla dzieci i młodzieży, mówi: – Myślę, że mam w sobie dużo dziecięcej wrażliwości połączonej z życiową mądrością. Czuję potrzebę podzielenia się tym, bycia niewidocznym kierunkowskazem. Jeśli doda się do tego poczucie humoru, to może powstać coś wartościowego.

Jej książki dotyczą głównie relacji ludzi ze zwierzętami. – Człowiek ma kontakt

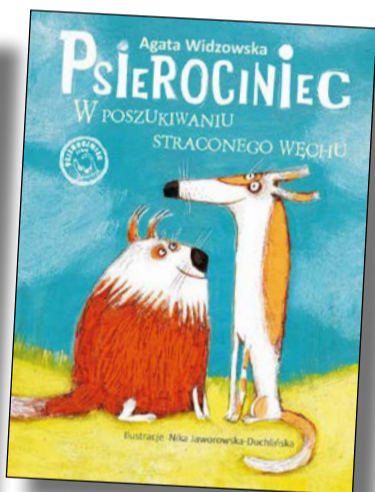

FOT. TADEUSZ SOBKOVIK

ze światem natomiast, jeśli oswoją zwierzę, to on sam staje się dla niego całym światem. To powinno uczynić nas odpowiedzialnymi, troskliwymi opiekunami. Poruszam także tematy związane z odmiennością, niepełnosprawnością, pokazuję różne możliwości radzenia sobie z problemami – mówi.

Agata Widzowska wydała już około 20 książek, ale tych najważniejszych, autorskich, jest 13. Za kilka dni ma się

ukazać trzecia część z serii *Psierociniec* pt. *Niepiesek*. Oprócz prozy pisze też wiersze dla dorosłych. Jej poezję można czytać na stronie Związku Literatów Polskich, Babińca Literackiego lub na autorskiej stronie facebookowej. – Nigdy nie marzyłam o wydaniu tomiku poetyckiego, ponieważ tzw. „poważne” wiersze traktuję jak prywatny strumień świadomości. Często są zrozumiałe tylko dla mnie. pn

Zapłonął znicz pamięci

W niedzielę 14 października o g. 12 pod „ścianą śmierci” w Forcie VII w Poznaniu po raz dziesiąty zapalony został znicz pamięci.

Akcja ma przypomnieć o tysiącach zamordowanych Polaków na obszarach siłą wcielonych do III Rzeszy Niemieckiej w roku 1939, w tym powstańcach wielkopolskich, śląskich oraz innych twórcach II Rzeczypospolitej. Tylko do końca 1939 roku na terenie Wielkopolski, Pomorza, Kujaw, Śląska i ziemi łódzkiej Niemcy zamordowali około 40 tysięcy przedstawicieli polskich elit. Znicz pod ścianą śmierci złożyli m.in. Marek Woźniak, marszałek województwa wielkopolskiego, i Rafał Reczek, dyrektor poznańskiego oddziału IPN. pn

FOT. ARCHIWUM IPN ODDZIAŁ W POZNANIU

Marszałek Marek Woźniak i dyr. IPN w Poznaniu Rafał Reczek za chwilę złożą znicz pod „ścianą śmierci” w Forcie VII

LISTOPAD W NASZYCH GMINACH

CZERWONAK

■ **6 listopada**, g. 18, CKiR w Koziegłowach, wernisaż wystawy malarstwa Marii Górzewskiej *Układ zamknięty*. Maria Górzewska – graficzka, malarka oraz animatorka kultury i sztuki. Wystawa to cykl płócien tworzących jeden panoramiczny obraz.

■ **10 listopada**, g. 18, CKiR w Koziegłowach, z cyklu *Muzyczny hołd dla Niepodległej*, koncert z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Projekt skierowany jest do mieszkańców gmin Czerwonak, Suchy Las i Tarnowo Podgórne. Główną ideą jest przedstawienie arcydzieł polskiej muzyki „narodowej” od romantyzmu do współczesności. W programie utwory wybitnych polskich kompozytorów, m.in. F. Chopina, H. Wieniawskiego, K. Szymanowskiego, I.F. Dobrzyńskiego, T. Szeligowskiego. Projekt współfinansowany przez powiat poznański oraz gminy: Czerwonak, Suchy Las i Tarnowo Podgórne. Wstęp bezpłatny.

■ **16 listopada**, g. 17.30–20.30, CKiR w Koziegłowach, w ramach *Pomysłodajni*, warsztaty *Concret(ne) betonowe formy!!!* Warsztaty przeznaczone są dla entuzjastów surowego industrialnego stylu lub dla osób, które chcą spróbować czegoś nowego i stworzyć własne unikatowe betonowe formy. Koszt uczestnictwa w warsztatach: 50 zł/os. (w cenie niezbędne materiały). Prowadzący: Joanna Synowiec.

■ **22 listopada**, g. 19, CKiR w Koziegłowach, z cyklu *Kino za trzy zeta – święta polskie*, prezentacja filmu *Przybyli ularni* w reżyserii Sylwestra Chęcińskiego. W filmie występują: Kinga Preis, Zbigniew Zamachowski, Krystyna Feldman, Stanisław Burczyk i Paweł Parczewski. Wejściówki: 3 zł.

■ **30 listopada**, g. 19, CKiR w Koziegłowach, Jowita Budnik – *Supermenka*, spektakl. Opowieść o kilku latach życia współczesnej Polki – kobiety wykształconej, inteligentnej, błyskotliwej i pracowitej. Matki, żony, córki, pracownika, pracodawcy, kobiety szczęśliwej i nieszczęśliwej, zakochanej i samotnej, spełnionej i zdesperowanej. Na scenie zobaczymy znakomitą aktorkę Jowitę Budnik. Bilety: 50 zł.

DOPIEWO

■ **11 listopada**, g. 18, hala GOSiR w Dopiewie, Koncert Galowy z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości. Wystąpią: AudioFels, 4te Quartet oraz Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo i Mażoretki Gminy Dopiewo. Koncertowi towarzyszyć będą inne atrakcje, np. wystawa *Powstanie wielkopolskie i gmina Dopiewo*. Wejściówki do zdobycia poprzez stronę internetową gminy.

OBORNIKI

■ **3 listopada**, g. 10, Obornicki Ośrodek Kultury (OOK), filmowy poranek

■ **4 listopada**, sala konferencyjna Centrum Rekreacji Oborniki, Turniej Szachowy

■ **11 listopada**, g. 11.11, rynek, Bieg Niepodległości

■ **11 listopada**, g. 16, Oficjalne Obchody Święta Niepodległości

■ **17 listopada**, g. 20, OOK, spotkanie z Przemkiem Kossakowskim. Przemysław Kossakowski jest z wykształcenia malarzem. Znany z realizacji zadań specjalnych emitowanych w programie jednej z telewizji komercyjnych.

■ **23 listopada**, OOK, *Koncert z okazji Niepodległej*

■ **24 listopada**, g. 16, OOK, Taneczne Andrzejkę

■ **25 listopada**, g. 17.07, OOK, 7. Urodziny Zespołu Brass Band

ROKIETNICA

Święto Niepodległości w gminie Rokietnica

■ **11 listopada**, g. 11.11–16, II ROSbieg Niepodległości – bieg na 10 km drogami gminy Rokietnica i Szamotuły; start i meta w pobliżu hali sportowej Rokietnickiego Ośrodka Sportu

g. 15, spotkanie przy Krzyżu w Rokietnicy, symbolicznie związanym z upamiętnieniem Bohaterów Walk o Niepodległość

g. 15.15, msza św. w kościele parafialnym w Rokietnicy w intencji Ojczyzny; oprawa muzyczna: Rokietnicka Orkiestra Dęta

g. 16, Uroczysty Koncert Niepodległościowy w wykonaniu Jacka Kortusa, pianisty wyróżnionego na XV Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina, uzupełniany recytacjami mieszkańców Gminy Rokietnica

Po koncercie nastąpi oficjalne uruchomienie strony Rokietnickiego Archiwum Cyfrowego – projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Rokietnica Wokół Nas. Dodatkowo: w kościele parafialnym prezentacja prac plastycznych oraz projektów multimedialnych wykonanych przez dzieci i młodzież.

SKOKI

■ **4 listopada**, g. 15–20, *Fiksomatyna zez naszygo fyrta*, czyli XII gala rzeczy ciekawych; szczegóły na stronie www.gmina-skoki.pl

SWARZĘDZ

■ **7 listopada**, g. 19, Swarzędzka Sala Koncertowa w Zalasewie, widowisko koncertowe *Fantazja polska, czyli Paderewski all inclusive*. Ideą programu jest przedstawienie najważniejszych – z punktu widzenia odzyskania przez Polskę niepodległości – momentów z życia wybitnego męża stanu i artysty – Ignacego Jana Paderewskiego. Kanwą opowieści będą *Pamiętniki* Paderewskiego spisane przez Mary Lawton. Bezpłatne wejściówki do odbioru w Ośrodku Kultury w Swarzędzu przy ul. Poznańskiej 14. oprac. pn

REDAKCJA

KURIER
METROPOLITALNY

Redaktor naczelny: Paweł Napieralski, Redaktor techniczny: Wojciech Szybisty, Korekta: Anna Nowotnik, Wydawca: Stowarzyszenie Metropolia Poznań, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 8, 61-124 Poznań, e-mail: kurier@metropoliapoznan.pl, tel. +48 61 669 80 52.